

آبومان : سنه لکي [۲۴ نسخه]
تورکيا ايجون ۲ ، خارج ايجون
۳ ، اعلا کاغذیسی ه ایرادر .

اداره خاندی :

جفال اوغلانده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنه

نومرو ۱۹۰-۱۵ تشر اول ۱۹۲۵

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

" IDJTIHAD ,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

15 Octobre. 1925 — No 190

آنگلوساقسون عائله سنده آنا

چئن مقاله مزده ، انگليز عائله سنك اساسنی تشكيل ايدن « هوم Home » ك نه اولديغنی و بومنتاز و مستقل خانه ده ار ككك ناصل برخان وحتی خاقان موقعنده بولونديغنی كوستردك . بوكون بومينياتور كشورده « قادين » ك موقعنی ورونی كوزدن كپيره جكيز :

« انگليز قادينی ايچون ، زوجه لك وظيفی ، والده لك وظيفنندن مقدمدر ؛ فرانسز قادينده ، محبت مادرانه هرشيئه تقدم ايدر . زوجه مربوطيت ، آنالقی محبتندن صوركه كليز . انگليز قادين ، والده اولماقندن زياده زوجه در . فرانسز قادين زوجه اولماقندن زياده والده در . انگليز قادين عموميت اعتباريله ، جسوردر ، صبوردر ، فردايي اندیشه سی آزدر ، استقبالك ياخود اوزاق مملكتلرك تضمن ايده بيله جكي مجهول وغير ملحوظ بادرملردن قورقوسزدر و بوسيدلرله متوكل ، داه دوغروسی منفعلدر يعني محرك اولماقندن زياده متحرك ، متبوع اولماقندن زياده تابعدر ، هر زرده اولورسه اولسون زوجنی تعقيب ايدر ، هريره زوجيله برابر كيدر . زوجنك دائماً متصف بولونديغنی مادی نه ترژیيه ، ومعنوی متانتہ دائماً اشتراك ايدر . فرانسه ده قادين ، زوجه وياخود والده اولارق ، از جمله سعادت ورفاه مادی ، شمعشعلی زیب و زينت ، ياخود حضور ايچنده قونفور [يعنی اسباب استراحت] اندیشه سيله مشغولدر . پارلامايه ، جالب نظر اولمايه حريصدر ، ياخود ساكن بر بورژوا حياتنده امنيت مجلوبيدر . بوسيدلرله ، ار كككردن بيوك شيلر ، جرأتكارانه تشبثلر ، قهرمانانه ايشلر ايسته مزلر ، [ره نان]

انگليز قادين مشفق فقط ساكن بر والدهدر . وظيفنی كال اهتمام و اخلاص ايله ايفا ايدر . آرستوقراسيا صنفی مستثنا اولارق انگليز خلقنك بتون صنفلرنده والده ، چوجوقلرينه ، كنديسي سود ويرير . قرانسه ده ، زنكيين وحتی حالی وقتی بر آزيرنده اولان صنفلرده والدهلر ،

چوجوقلرينی بر سود ننهك اهتمام وانصافنه ترك ايدی ويريرلر . شوراسی ده قیده شایان دركه انكلترده « Nurse » سود آنه « لر ، آرستوقرات عائله لك ياننده بولونور . حالبوكه فرانسه ده چوجوقلرك ويريلديكي سود آنه لر ، چوجوق صاحبی عائله لك مقيم اولديغنی شهردن ، اكثرياه بر فاج فرسخ مسافه سی اولان بر كويده بولونور . ابوينك نظرندن وقوتروندن بو صورته ، چوجوق ومرضه اوزاق درلر . انگليز آرستوقرات عائله سی بواعتبار ايله چوجوغنی سود ننه ، ويرير وقوناغنده چوجوغه و سود ننه بر دائره آيرير . Nursery بودر .

نهوت ، انگليز والده ، عموميتله ، چوجوقلرينی كندی ارضاع ايدر واونلری نظر اهتمامی آلتنده طوتار ، اداره ايدر . فقط والدهك نفوذی مضبوط و مطرد ، صاعلام بر قاعده معيشتدن ، مضبوط ، مطرد ، صاعلام بر ياشايش اصولندن باشقا بر شكلده تجلی ايتمز . انگليز والده ده ، مفرط حساسيته ، آتشين بر شفقت بکزر برشی اصلا يوقدر . برويا ايكي چوجوغی اولان عائله لرده ، بوخصوصه ، استثنا كورولور . فقط انكلترده بر ويا ايكي چوجوقلی عائله نادردر ، عموميتله ، بش آلنی چوجو- قيدرلر . انگليز عائله سنده تناسل و تكثير مسئله سی آيريجيه واحصائياته استناداً تدنيق اولونمايه و بزم ايچون عبرت درسلى آلاميه لايق و مستمد بر موضوعدر [۱]

كنج انگليز ، چوجوقلق دورندن اعتباراً عالم خارجينك تهلكه لرینی ، حياتك مشكلاتی ، انسانلرك سجيهرینی ، كندی كندينه ، كاری وزیانی كنديسنه عائد اولارق ، دوغرودن دوغرويه كندی تماس و تجربه سيله اوكره نير . فرانسز ، داه عمومى تعبير ايله لاتين كنجی بوسيوتون باشقا بر تربيه محيطی ايچنده بولونور ، والده سنك اهتمام دائمي سيله محاطدر ، اك كوچوك تهلكيه اك اهميتسز صدمه يه

[۱] ۱۸۹۹ نومرولو نسخه مزده ، دوكتور عاصم اسماعيل بكك Havelock Ellis دن ترجمه ايتديكي (تولدات نقصانك معناسی) عنوانلی مهم مقاله يي ده همه حال اوقومالی در . بو نسخه لك باش مقاله سنده سويلنديكي وجهه شيمدی انگليز عائله لری آزچوجوقلو اولمايه باشلامشدر .

بوندن قرق سنه اول قادار ، ميلن ئه دواردس Milne-Edwards [۲] ك اوقسفورد دېن كچدىكى صرمدە ، ويغ Whig يعنى ليبرال فرقه سى رؤساسندن برى ، بر آز خشين اولان آچيق سوزلكيله مشهور ژه ئولوجيا پروفه سورى ايله كزىنيوردى . اثنای مكله ده (ميلن ئه دواردس) ك خاطرينه شويله برسوال صورمق فكري كمشدى :

— ناصل اوليورده سزك كنجلكز بر آز لاتينجه ويونانجه اوكره نهر ك قريكت Cricket وبوتينغ Boating اويونلارنده يك چوق زمان صرف ايدهر ك قولايجه ، برنجي درجه ده انسا نلر ، بويوك دولت رچلارى ، پله رستون Palmerston لر غلادستون Gladston لراخ اوليورلر ؟ ژه ئولوغ ، ديكه لهر ك وبر آز تيتيز بر ادا ايله شو جوا بى ويرمىدى :

But they have got English mothers... كه بونى بيلمه يه جك نه وار . » چونكه آنالرى انكليز آنالريدر » ياخر د » چونكه اونلر ك آنالرى انكليزدر » ديمكدر .

تربيه معنويه وجسمانيه عنوانلى تتبعنامه سنده ، فرانسز ارباب قلمندن (غره آر) ديركه : » چوجوقلر ، فرانسز عائله لر ينك روحيدر ، اونلر له يشارز ، اونلر ايچون يشارز ، اونلر ده يشارز : » هرشى چوجوغه تابعدر . ابوينك استراحتى ، ئه وده انتظام ووالده نك قوكه ترى » سنه قادار ، فرانسده ، هرشى چوجوغه باغليدر . چوجوق ، بتون تفكر لرك ، بتون اندیشه لرك وبتون اميدلرك توجه ايتديكى بر نقطه تشكيل ايدر . ابوينه يشار ، اوطورمه يه مقتدر اولاجاق برسنه داخل اولور اولماز سفرمه يه قبول اولونور . چوجو غك سفره ده كي هوپا القلرى ، تبسملرى ، آغلاملرى ، دعوتلى اولاراق سفره ده بولونالريده چكديريلير . مكر كه دعوتلى بوسبوتون اجنبى اولار . چوجوق ، ايشدن عودت ايدن بابانك مايه نشاطى اولور ، اونكله اكه نير ؛ چوجوق والده نك شرف وافتخارينك موضوعيدر ، اونى سوسلر ، صاحنى طارار ، كوزل كي نديريز . اكر ثيا بو » سلطنت

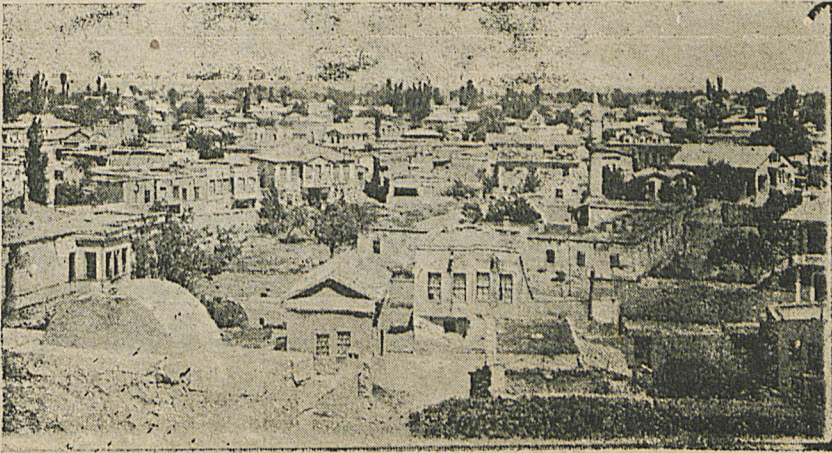
[۲] بر فرانسز نا تورا ليستيدر . موزه مديرى ايدى . اوغلى كنديسنى استخلاف ايتمىدر .

قارشى اونى والده سى حفظ وحمايه ايدهر . [۱] بوصورتله حيات ايله ، مشكلات حيات ايله چوجوق دوغرو دن دوغرويه تماسه كله مز ؛ كنج انكليز ، كرم وسردى كوره رك متانت كسب ايتديكى ، سرتلديكى حاله ، كنج فرانسز تازه ، محجوب ، ياخود بر تهلكيه آتيلسه بيله ، آن قطعيله اعتدال دمدن واحاطه نظر دن محروم بولونور . والده سى ، بوچوجو غك حال حاضر ينى خوش وزمين قيلماق ايچون اهتمام ايدر كن باباسى ، چوجو غك استقبالي تا مين ايتك ايچون قان تر دوكر . شهبه سز ، بحران زمانلارنده فرانسز والدهلر قهرمانلق ابرازينه مستعددرلر . فقط حياتك احوال عاديه سنده چكىنكن درلر ، قورقا قدرلر . اوغوللارندن آري ياق ايسته مه ين والدهلر يوزندن نيجه مسلكلر غائب اولمش ، نيجه نسبتلر محو ايديلش ، نيجه اوليت [Initiative] لرفلجه اوغرا مشدر ! بويله وقايعك يك چوغنى بزلر دخى تخطر ايدهرز . بزلر كه مع التأسف بر عصره ياقين بر زماندن برى لاتين حرثيله مشبوع وملمع اولمايه باشلامشدر . بوسوز مزدن فرانسز لرك وياخود على العموم لاتين افنديلرك كو جنمه لرينه محل يوقدر . بونك بويله اولديغى زه اوكره تلى رينه اونلر ، وبالخاصه فرانسز لردر . بوتى Boutmy ، ماريون Marion ، تهن Taine ، كوستا ولوبون Gustave LeBon ، رنهان Renan ، بورژ Bourget ، بوليو Reaulieu ، لوقلهر Leclerc ، ايزوله Izoulet الخ كيبى فرانسده قدوة العلماء اولان رجال فكريه نك نورلريله بو حقايق اجتماعيه يي كوريپورز .

[۱] ايكي فرانسز عائله سندن ايكي والده يازى فرانسده بش الى اون ياشلارنده چوجوقلرله برابر بر صيفيه ده كچيريلر . بولردن برى مادام آ . . . پاريسلى در ؛ بر پاريسلى ايله ازدواج ايتمىدر ؛ پاريسده مقيمدر . ديكرى مادام ب . . . اوزون مدتدن برى انكلتره ده يرلشمش بر فرانسزله ازدواج ايتمىدر . ازدواجندن برى انكلتره ده اقامت ايتمش اولان مادام ب . . . محيطك تاثيريله متأثر اولمشدر . چوجوقلرينى انكليز اصوليله تربيه ايدر . صيفيه ده افاصلر ايتاسنده هرايكي والده چوجوقلرينى كويك مکتب ابتدائيه كونده ريلر . مادام ب . . . نك اوغلى ، كه اون ياشنده در ، مکتبه كيتمك ايچون ؛ ياپ يالكر ، تمام بر اركك كى ، درت كيلو متره مسافه قطع ايدر ، والده سى اك كوچوك عراق وتلاش حس ايتز . پاريسلى مادام آ . . . اون واوون برياشنده بولونان اوغوللرينى كويك ، ۳۰۰ متره لك بر مسافه ده بولونان مکتبه ، چوجو لرك اللر تدن طوتدورازق بر خدمتجي ايله كونده ريلر ! لوقلهر

سومو کئی بوجکدن ملائکه ساوییه قادر بوتون موجودات کندیلرینه مخصوص سعادتن متنعم اولورلر. تجربه، بوعلوی خیالی نقض ایتکده؛ ایچنده یاشادیغمز دنیا هرذی حس موجودک اضطراب چکدیکنی و تهلدکلر آره سنده یاشادیغنی کوریورز. انسان، یولی اوزهرنده بر چوق مخلوقلری یارالامقسزین، راحتسز ایتکسزین، ازمکسزین یورویهمز؛ حالوکه بالذات انسان دخی، هر آیدمه، کندیسینی هلاکه سوق ایدمه یله جک ملحوظ وغیرملحوظ

مطلقه، یی وقتندن اول اورتهیه چیقاریر و بعضاً سوء استعمال ایدر. چوجوق بعضاً ابوینک او یونجایی، بعضاً ده اونلرک حکمدار مطلق، مستبد برپادشاهی اولور. دائماً اسیرکه مک، تصادفه یا خود طبیعتیه هیچ برشی ترک ایتمه مک، و چوجوق خیروشری تقریق ایدمه جک یاشنه و اصل اولونجه اک کوچوک خطالرینک اوکنه کچمک ایچون کندیسینی نظارت آلتنده طوتماق، یورویهمیه یاشلادیغنی وقت، دوشمه مه سی ایچون یاپیلان اهتامی شیمدی یینه تکرار ایتک. . ایشته

سیاحت الطباعلرندن ۱

قونییه نك عمومی منظره سی

بر سورو خسته لقاره، بلالره معروضدر. اک درین حظ و مسرت آره سنده یالکز اولوم فکری اونی مأیوس و پریشان ایتیه کافی دکیدر؛ بوتون مدت حیاتجه مشاق و مزاحک طعمه سیدر. انسانک پک صیقی مربوط و مجلوب اولدینی کورولن والوهیتک اک بیوک احسانی عد اولونان حیاتی بر لحظه محافظه ایدمه جکندن انسان امین دکلدیر.

مبحث ۵۲ — الهیاتچی اللهی نقایص بهریدن قورتارمایه یهود، جید ایدیور؛ یالله خردکد ریخود اینی اولماقدن زیاده فنادر.

دنیله جک که «عالم» مستعدبولونمش اولدینی بتون تکمله مالکدر؛ دنیا، دنیانک خالق اولان اللهک کندیسینی اولمادینی، دنیانک بیوک فضائی ده بیوک نقایصی ده بولونماق ایجاب ایتشدیر. فقط بز جواب ویریر دیرز، که دنیانک بیوک قصورلری اولماسی ضروری اولدینی ایچون، انسانی تماماً مسعود ایدمه یه جک برعلمی یاراتماق کریم براللهک طبیعتنه داها موافق اولماق لازم کلیردی. سزک، دیدیکمگنزه

لاتین حرشده چوجوق تربیه سنک استقامت عمومیه سی بودر. حیاته بوصورتله حاضرلانا چوجوق تماماً خود پرست، معذور Irresponsible و قورقاق اولمازسه بر معجزه اولور.

کله جک مقاله مزده آنگلوساقسون عائله سنده چوجوق حیات و تربیه سنک مطالعه سنه دوام ایدمه جکیز.

عبدالله جودت

عقل سلیم

بحرری مهلیه

— یکن نسخه دن مابعد —

بزه بر مراتب مخلوقات Echelle des etres دن بحث اولونیور؛ فرض اولونیورکه الله مخلوقاتی مختلف صنفاره تقریق ایتشدیر و هر صنف مخلوقات مستعد اولدقاری درجه ده سعادتن متنعم اولورلر. بوخیل ترتیبه کوره